

Paasviering De Vleugel 31 maart 2018 – ‘Van wonde naar verwondering’

Bij het begin van de viering zijn er nog geen lichten aan in de kerk. In het midden staat onze installatie met het woord WONDE, met waterschaal, takken, en paasbloemen.

Verwelkoming:

Hartelijk welkom allemaal in de Paasviering van de Vleugel. We zijn hier samengekomen op de avond voor Pasen. Het is zaterdagavond. Volgens de verhalen in de vier evangeliën werd Jezus, na zijn kruisdood, op vrijdagavond begraven. Een zekere Jozef van Arimatea had voor de begrafenis gezorgd. Het was een nieuw graf, en het lag in een tuin, lezen we in het Johannesevangelie. De vrouwen keken toe waar hij werd neergelegd, en de steen werd voor de ingang van het graf gerold.

En toen gingen ze allemaal naar huis. Er lag ook een steen op hun hart. Ze voelen pijn, ontgoocheling en wanhoop. Zij weten niet hoe het verder moet. Hun toekomst is afgesloten... Ook vandaag zijn er mensen die ontmoedigd, ontgoocheld of wanhopig zijn. Ook vandaag zijn er situaties in de wereld die ons moedeloos maken en ongerust over de toekomst.

In de stilte die nu volgt willen we ons trachten in te leven in de gevoelens van de leerlingen na Jezus' dood, tussen Goede Vrijdag en Pasen. We willen ook meevoelen met mensen die vandaag bang zijn of ontgoocheld, die geen toekomst meer zien...

Stilte

Lied: *Wek mijn zachtheid weer* 61

We kunnen niet geloven dat duisternis en dood het laatste woord hebben.
We willen het licht van de liefde laten schijnen over de donkere plekken van het leven.
We ontsteken een nieuwe Vleugelkaars in ons midden.

De nieuwe Vleugelkaars wordt aangestoken.

Lied: *Die ons voor het licht gemaakt hebt* 152

Dit refrein wordt meerdere keren herhaald. Intussen gaan alle lichten aan in de kerk.

Lezing uit Johannes 20

Vroeg op de eerste dag van de week, toen het nog donker was,
kwam Maria van Magdala bij het graf.
Ze zag dat de steen van de opening van het graf was weggehaald.
Huilend boog ze zich naar het graf,
en daar zag ze twee engelen in witte kleren zitten,
een bij het hoofdeind en een bij het voeteneind van de plek
waar het lichaam van Jezus had gelegen.
“Waarom huil je?” vroegen ze haar.
Ze zei: “Ze hebben mijn Heer weggehaald
en ik weet niet waar ze hem naartoe gebracht hebben.”
Na deze woorden keek ze om en zag ze Jezus staan,
maar ze wist niet dat het Jezus was.
“Waarom huil je?” vroeg Jezus. “Wie zoek je?”
Maria dacht dat het de tuinman was en zei:
“Als u hem hebt weggehaald, vertel me dan waar u hem hebt neergelegd,
dan kan ik hem meenemen.”
Jezus zei tegen haar: “Maria!”
Ze draaide zich om en zij “*Rabboeni!*” – dat betekent “meester”.
“Houd me niet vast,” zei Jezus.
“Ik ben nog niet opgestegen naar de Vader.
Ga naar mijn broeders en zusters en zeg tegen hen
dat ik opstijg naar mijn Vader, die ook jullie Vader is,
naar mijn God, die ook jullie God is.”

Maria van Magdala ging naar de leerlingen en zei tegen hen:
"Ik heb de Heer gezien!"
En ze vertelde alles wat hij tegen haar gezegd had.

Lied: *Als een levende* 167

Lezing: een tekst van Kris Gelaude

Dit is de dag
van het ondenkbare,
dat tegen alle weten in
toch in een mens gebeuren kan.

Zij, die vertwijfeld en bedroefd
geen weg meer zagen,
konden het laatste woord
niet laten aan de dood.
Vonken van liefde
staken hun zielen aan.
En diep in hen was er een kracht
om op te staan.
Zij wisten niet.
En toch, terwijl zij gingen
in het ochtendduister,
daagde reeds voor hen
een goddelijk en helend licht.
Zij vonden de geliefde niet.
Zijn graf was leeg.
Maar in die leegte hoorden zij:
Vrees niet. Hij is niet dood.
Hij leeft in ieder woord,
in alles wat jullie van hem
met onbevangingheid
tot leven blijven brengen.

Korte toelichting over het thema

Het thema van deze paasviering werd geboren tijdens de laatste kersttoespraak van onze koning. Hij hield toen een pleidooi voor de 'verwondering'. Onze hedendaagse wereld heeft volgens hem nood aan een andere manier van kijken, met een blik die meer ziet dan wat er ontbreekt. Want hoe we kijken bepaalt ook onze manier van handelen.

Tijdens het beluisteren van zijn toespraak, dacht ik direct terug aan een boekje dat al meer dan 20 jaar oud is. Een boekje van Ria Weyens, *Van wonde naar verwondering*. Ik ben er terug naar op zoek gegaan en het bleek pas heruitgegeven. In haar inleiding schrijft ze het volgende :

'Er is een weg van wonde naar verwondering, van wanhoop naar hoop, van duisternis naar licht.

Hiermee wil ik niet zeggen dat alle ongemak en pijn op een dag zullen verdwijnen. Verlichting wil niet zeggen dat alles licht wordt en alle duisternis oplost. Verlichting betekent dat we licht ontdekken in de duisternis.

Als we

het pad van het mededogen volgen, laten we het licht van de liefde schijnen op de donkere plekken in onszelf en in de wereld.

Zo beleven we het helingsproces van wonde naar verwondering...'

Verlichting betekent dat we licht ontdekken in de duisternis. Zouden we het woord verlichting niet kunnen vervangen door 'verrijzenis'? Verrijzenis betekent dat we licht ontdekken in de duisternis...

Zo beleven we het helingsproces van wonde naar verwondering...

We willen dat nu concreet maken met zeven voorbeelden.

Ritueel met de letters en de drijfkaarsen

Na elk van de zeven thema's wordt er een letter bijgeplaatst en een drijfkaars ontstoken aan de Vleugelkaars. Ondertussen wordt telkens het refrein van lied 167: "Sta op, vrees niet..."

gezongen.

1. Maria Magdalena had gezien hoe Jezus was gestorven aan het kruis. Zij had het graf gezien waarin hij was neergelegd. Zij had gezien hoe een zware steen voor de ingang van het graf werd gerold. Jezus, haar grote idool, was dood en begraven. Hoe kon zij nu nog verder leven? Zij had Jezus zo graag bij zich gehouden. Dat was onmogelijk. Er was nu alleen nog de leegte van het graf...

Maar diep in haar was er een kracht om op te staan. Zij hoorde nog altijd de stem van Jezus die haar bij name riep: Maria! Het lichaam van Jezus kon zij niet vasthouden maar zijn geest was er nog altijd. Diep in haar hart hoorde zij een stem die zei: "Houd mij niet vast, maar ga naar mijn broeders en zusters". Zij moest iets doen, zij moest naar de leerlingen gaan. Samen moesten zij de woorden en daden van Jezus ter harte blijven nemen en zo zou er een nieuwe gemeenschap ontstaan in zijn naam.

Eerste letter, eerste kaarsje, "Sta op, vrees niet..."

2. Als we niks doen, zwemt er tegen 2050 meer plastic afval in zee rond dan vis. De mensheid dumpst elke minuut van elke dag het equivalent van een grote vuilniskar aan plastic in de oceanen.

Wie regelmatig eens gaat wandelen, struikelt zelfs diep in het bos over lege petflesjes, energiedrankblikjes, plastic zakjes en ander zwerfvuil. Die rotzooi in de natuur is een bron van ergernis. We moeten absoluut het tij keren, we moeten ons kortetermijndenken opzijzetten.

'Ploggers' zetten die ergernis om in actie. 'Ploggen' komt uit Zweden, waar het een nieuwe fitness-trend is. Het gaat om een combinatie van joggen en het verzamelen van zwerfvuil. Op sociale media duiken beelden op van ploggers in Keulen, Parijs, Mexico, Turkije en India. Ook in ons land zijn de eerste ploggers gesignaleerd. En er zijn nog tal van andere burgerbewegingen en jongeren die initiatief nemen en vinden dat het anders moet. Burgers richten een coöperatieve op en leggen daken vol zonnepanelen. Jonge start ups kiezen bewust om anders om te gaan met transport en materialengebruik. Er was de succesvolle mobilisatie van de *Climate express* naar Bonn met de bijbehorende grote mars. Steeds meer BV's spreken zich openlijk uit tegen het klimatologische negationisme van onze regering. Het zijn tekenen van hoop.

Tweede letter, tweede kaarsje, "Sta op, vrees niet..."

3. De vluchtelingencrisis roept in Europa krampachtige reacties op. We vrezen overspoeld te worden door vele miljoenen vluchtelingen. Dus verstevigt 'fort Europa' zijn buitengrenzen en worden deals gesloten met twijfelachtige regimes in Turkije en Libië. Tentenkampen en 'jungles' worden 'opgekuist' en men koestert de illusie dat het probleem is opgelost als het buiten beeld blijft. Maar ondertussen blijven gewetenloze mensensmokkelaars hun gang gaan en kwijnen asielzoekers weg in gevangenissen of verdrinken in de Middellandse Zee... "België is een ramp als migratieland," stond er onlangs te lezen in de krant.

Het 'Burgerplatform voor Hulp aan de vluchtelingen in Brussel' telt meer dan twintigduizend vrijwilligers. Elke avond krijgen transit-migranten die overdag in het Maximiliaanpark verblijven, een slaapplek aangeboden bij mensen aan huis. Mensen in nood helpen is een plicht en er is bij veel mensen een grote bereidheid tot solidariteit.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen en de Bond zonder Naam organiseerden tijdens de krokusvakantie een inleefreis rond het vluchtelingenthema. Veertien middelbare scholieren en zes leerkrachten trokken naar de Balkan en verbleven onder meer in een Afghaans vluchtelingenkamp. Ze leerden wat een tolerante houding en een sterk sociaal bewustzijn kunnen betekenen en hoe ze zelf een actieve rol kunnen opnemen.

Derde letter, derde kaarsje, "Sta op, vrees niet..."

4. De terroristische aanslagen van de voorbije jaren hebben veel angstgevoelens veroorzaakt, en de maatregelen van de regering – dreigingsniveau drie, gewapende militairen op straat – hebben het onveiligheidsgevoel eerder vergroot dan verkleind. We zijn bang van zoveel moslims in onze straten. Gaan ze het hier overnemen? Zijn het allemaal potentiële terroristen?...

Onlangs gingen onze dochter en schoonzoon met hun pasgeboren baby op straat wandelen in Schaarbeek, waar ze wonen. Toen stuurden ze ons het volgende WhatsApp-bericht: "Komen we een bebaarde moslim met een lang kleed tegen die stopt om ons te feliciteren en ons vervolgens zijn twee croissants en fruitsap schenkt die hij net in de winkel had gekocht. Geboortecadeautje! Gevaarlijk toch hier in Schaarbeek..."

Vierde letter, vierde kaarsje, "Sta op, vrees niet..."

5. Oorlog in Jemen, gevechten in Irak, en ook in Syrië is de situatie uitzichtloos. Iedereen vecht er tegen iedereen, er zijn sinds het uitbreken van de oorlog in 2011 al een half miljoen doden gevallen, onder wie meer dan 100.000 burgers. Komt daar ooit nog een einde aan?

In een ziekenhuis van Artsen zonder Grenzen worden slachtoffers gratis geopereerd. Dokter Ali Ani doet z'n uiterste best voor al z'n patiënten. "Ik zag een vrouw op de zetel liggen. Ik keek naar haar benen en zag dat ze tot op het bot verbrand waren. Aan de andere kant van de spoed verloor ik een jonge patiënt die een bomscherf in z'n borst gekregen had. Toen dacht ik: nu is het genoeg. Ik kan niet meer." Toch vindt hij elke dag opnieuw de moed om door te gaan. Het ziekenhuis is zowat het enige in de regio waar gratis geopereerd wordt. Het lijkt misschien een druppel op een hete plaat, maar voor de patiënten die er geholpen worden is het vaak het begin van een nieuw leven. "Ongelooflijk om te zien hoe mensen hier hun krukken weggooien, rechtstaan en dansen zonder aan hun verwondingen of pijn te denken."

Vijfde letter, vijfde kaarsje, "Sta op, vrees niet..."

6. Hier in de Vleugel zitten we soms in zak en as. Onze groep wordt ouder en kleiner. De draagkracht vermindert. We zijn aan het wegwijnen. Hoelang houden we het nog vol?

Toch blijven we er in geloven en maken we concrete plannen om volgend jaar een nieuwe richting in te slaan. Met minder vieringen, een betere verdeling van het werk, ruimte voor nieuwe initiatieven. We beginnen eraan en we zien wel. Kome wat komt!

Zesde letter, zesde kaarsje, "Sta op, vrees niet..."

7. Mensen worstelen met persoonlijke problemen. Je kunt plots ziek worden. Of je werk verliezen. Je gaat door een relatiecrisis en je blijft eenzaam achter. Of je treurt om een geliefd familielid of een vriend die gestorven is. Je gemoed is bezwaard en de toekomst ziet er somber uit...

Maar dan staat er een medemens op die met je begaan is en zich om jou bekommert. Of onverwachts gebeurt er iets waardoor je situatie verandert en je een nieuw perspectief krijgt. Of juist op het moment dat je heel diep in de put zit, ontdek je in je binnenste een onvermoede veerkracht. Je kunt weer opstaan en je leven opnieuw in handen nemen...

Zevende letter, zevende kaarsje, "Sta op, vrees niet..."

Voorbeden uit het intentieboek

Lied: *Gelukkig dat het licht bestaat* 158

Pauze

Vredewens

Laten we elkaar het licht, de hoop en de verwondering van Pasen toewensen.

Sta op, vrees niet, en vrede zij met u allen!

Geven we elkaar een teken van vrede, en vormen we dan een grote kring voor de dienst van de tafel.

Tafellied: *Sacrament van hoop* 154

Onze Vader

“Zend uw licht en uw trouw. Doe mij gaan op uw weg.”
Jezus gaf zijn leerlingen een gebed mee voor onderweg,
om zich aan vast te houden op moeilijke momenten.
Sindsdien hebben ontelbare mensen steun gevonden in dat gebed.
Moge het ook ons bemoedigen
op onze weg van wonde naar verwondering.
Zeggen wij het samen, hand in hand.

Brood en wijn

Om voorbij de wonde te kunnen kijken,
om de stap te kunnen zetten van wonde naar verwondering
is hoop onontbeerlijk.
Daarover zongen we zojuist: ‘sacrament van hoop dat niets onmogelijk is’.
Laten we elkaar blijven aanmoedigen om met zo’n blik naar onze wereld te kijken.
Laat ons breken en delen van brood en wijn hier symbool voor staan.

Bemoediging

Als bemoediging lees ik jullie graag de laatste paragraaf uit het boekje van Ria Weyens.

‘Blijven vertrouwen in de liefde vraagt moed.
De confrontatie met lijden in onszelf en in de wereld
maakt ons immers vaak moedeloos en machteloos.
We voelen dan de neiging om alleen maar schaduw te zien.
Maar de fluistering van de wind in de bomen
en de zang van de vogels roepen ons telkens weer op
de blik te richten naar het licht.
Blijf vertrouwen in de liefde,
blijf vertrouwen in de steeds terugkerende lente,
want zoals een Japans spreekwoord zo mooi zegt:

‘Liefde ziet zelfs aan de kaalste takken,
reeds de bloesempracht

van de komende lente....'

Zegen

Dat wij gezegend mogen zijn
met licht dat de duisternis overwint,
met hoop die sterker is dan wanhoop,
met verwondering die wonden geneest.

En laten wij nu opstaan, en met ons slotlied "lachen en juichen en leven!"

Slotlied: *De steppe zal bloeien* 6

Mieke Van Steelandt & Paul Kevers